

Ureja uredniški odbor — Glavni in odg. urednik Jože Stular — tel. 22-111, lok. 82 — Tisk in klišej CP »Gorenjski tisk«

Sava

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE GUMIJEVIH IZDELKOV SAVA KRANJ

LETO VI — Številka 20.

KRANJ, 28. oktobra 1966

MLADINA POLAGALA OBRAČUN SVOJEGA DELA

- V soboto, 15. oktobra, je imela naša mladinska organizacija redno letno konferenco. Zbrali so se, da bi položili obračun enoletnega dela in sprejeli nove naloge za naslednjo mandatno dobo. Bilo je izrečenih mnogo pripomb na dobro, predvsem pa slabo delo naše mladinske organizacije, govorili so o razcepljenosti mladinskega komiteja, kar je največji vzrok za slabo delo naše mladinske organizacije.

Dosedanji predsednik mladinske organizacije je pred razpravo najboljši zaslužni mladincem izročil skromna spominska darila, in sicer Maruši Piskernik in Toniju Horvatu, ki imata mnogo zaslug, da je steklo delo naše folklorne skupine,

Piše Rotar Marica

predsedniku kulturne komisije Jožetu Bukovšku, predsedniku športne komisije Mirku Matjaševiču ter dosedanjemu sekretarju TK ZMS Mirku Požarju. Poleg tega je TK nagradil še Zvonka Gantarja, Toneta Kuštra in Rajka Spička, ki so v tem letu uspešno zastopali našo mladinsko organizacijo na prireditvah »Mladina pred mikrofonom«.

Roman Jugovič: »Za nami je leto dni dela, več ali manj uspešnega. Danes smo dolžni to delo oceniti, oceniti moramo ne samo uspehe, temveč tudi prizadevanja za čim-

boljšo in uspešno uresničitev sprejetih nalog.

Poleg zaključkov, ki so bili osnova našega dela v preteklem mandatnem obdobju, smo se vsaj delno vključevali tudi v vsa ostala pomembnejša dogajanja v podjetju in komuni. Eno od važnejših vprašanj, ki mu je naša mladinska organizacija posvetila večjo pozornost, je decentralizacija samoupravljanja kot najbolj aktualno področje pri uspešnem uveljavljanju gospodarske reforme. Zavedajoč se tega, smo se aktivno vključili v razprave o delu organov upravljanja, dajali smo pripombe in stališča mladinske organizacije do posameznih predlogov, ki so jih sprejemali DSP ali UO. Poleg tega smo razpravljali tudi o njihovih sklepih. Kaže, da so bila naša stališča pravilna, kajti v organe upravljanja v Savi je bilo izvoljenih 67 mladincev ali 30 % več kot lansko leto.«

Dosedanji predsednik je Maruši Piskernik v znak uspešnega sodelovanja z mladinsko organizacijo podaril skromno darilo

Po tem, ko je tov. Jugovič govoril tudi o delu naših samoupravnih organov, v katerih vse prevečkrat še prevladuje formalizem, se je dotaknil tudi vloge in dela družbenih organizacij. Dejal je: »Medtem ko se pojavlja v samoupravnih organih formalizem, pa se v DPO pojavlja praktizem. Zgovorno o tem pričajo razprave o IV. plenumu CK ZKJ. Namesto da bi razpravljali o naših problemih v zvezi s plenumom, smo le ugotavljali rezultate plenuma. Vsi vemo, da vsebino razprav in zaključke enoglasno sprejemamo in pozdravljamo, toda ne zdi se mi pravilna pot, po kateri so šle razprave v osnovnih organizacijah o teh pomembnih zadevah.«

»Za nas mladince pa je zelo pomembno tudi vprašanje medseboj-

Jugovič. »Vsi vidimo, kakšna je naša mladina, najraje pa jo vidimo po slabi plati. Očitke, ki jih izrekamo mladim (kot družba), izrekamo tudi sebi, saj ti ljudje živijo z nami, v našem okolju in mi smo njihovi učitelji... Prav bi bilo, da bi ob vsaki razpravi o naši mladini razpravljali tudi o tem, kaj jim nudimo, kako pomagamo in kako vplivamo nanje, da bi bili boljši, kot so. Vsi, ki go-

Delovno predsedstvo

nih odnosov,« je nadaljeval tov. vore in razpravljajo o nas, naj s svojimi primeri pokažejo, kakšen naj bo človek v družbi, samoupravljalec v podjetju.«

Razprava na konferenci je pokazala, da naloge, ki si jih je zadal tovarniški komitej ZM na začetku mandatne dobe, niso v celoti realizirane. Odnosi v komiteju so bili zelo slabi. Jasen dokaz za to je tudi predsednikova ostavka, ki jo je dal v sredini mandatne dobe. Ob analizi dela komiteja so ugotovili, da je delalo zares samo 5 mladincev, 5 jih je bilo v komiteju takorekoč formalno, medtem ko so 3 popolnoma odpovedali. To kaže, da je bil pravzaprav v tem največji problem delovanja naše mladinske organizacije. Vsekakor se v tem kaže nezainteresiranost in premajhna odgovornost članov komiteja do svojih volilcev. Velik problem za mladince je tudi v tem, da poklicni gumarji delajo na nekvalificiranih delovnih mestih, na njihovih mestih pa so nekvalificirani delavci. Prizadeti mladinci sami pri tem ne morejo dosti pomagati, vendar pa se tudi na mladinsko organizacijo, ki bi v takšnih primerih lahko posredovala, niso obr-

(nadaljevanje na 2. strani)

bleme ali vprašanja bi čisto lahko reševale komisije teh organov ali pa DS DE. To se je dogajalo predvsem zaradi nedokončano izoblikovanih pristojnosti, pravic in dolžnosti organov upravljanja. Komisija je obvestila člane TK ZK, da je pri tem delu napravljen korak naprej, s tem da bodo v novem statutu ter ostalih aktih te pristojnosti, pravice in dolžnosti dokaj natančno določene. S tem se bo brez dvoma izboljšalo tudi delo DS DE, ki so sicer tudi doslej razpravljali o vrsti pomembnih vprašanj.

Pri delu organov upravljanja pa je komisija ugotovila, da je v večini primerov odgovornost voljenih članov do svojih volilcev zelo majhna. V prihodnje bo ena prvih nalog članov organizacije ZK, vzbuditi v članih organov upravljanja čut odgovornosti do volilcev ter večji interes za delo v DS, UO itd.

Delo organov upravljanja v Savi pa bi bilo lahko še boljše, pravi poročilo komisije, če bi družbeno-politične organizacije posvetile večjo skrb predvolilni aktivnosti za DS, UO, DS DE in ZD. V predvolilno delo bi se v prvi vrsti morale vključiti osnovne organizacije ZK, ker njihovi člani najbolj po-

znajo posamezne delavce, njihovo pripravljenost za delo v organih in zrelost posameznikov.

Ko je komisija pripravljala poročilo za TK ZK in pri tem analizirala delo sindikalne organizacije, je pri tem upoštevala razgovore s svojimi člani. Ugotovila je, da je bilo tudi delo sindikalne organizacije dobro in da bi lahko naredili še več, če posamezniki v njihovi organizaciji ali njenih organih ne bi bili preveč pasivni, predvsem pa še člani organizacije ZK.

Največji problem pri delu sindikalne organizacije predstavljajo nekatere nedelavne sindikalne podružnice. Število članov ZK v odborih teh organizacij je premajhno — poleg tega pa še tisti, ki so tam, niso dovolj aktivni. Res pa je tudi, da je od reorganizacije sindikata še prekratek čas, da bi z gotovostjo lahko trdili, da sedanja organizacija sindikata v Savi ne zagotavlja uspešnega dela. TK je sprejel priporočilo komisije, da je nujno potrebna večja pomoč in povezanost med sindikalnim predstvom, plenumom in sindikalnimi podružnicami. Na to povezovalno pa morajo v prvi vrsti vplivati člani ZK v teh forumih. Poleg tega pa je potrebno posvetiti dosti večjo skrb izobraževanju članov sindikata. Tudi za sindikat bodo potrebne boljše kadrovske priprave.

Kot smo rekli za sindikat, lahko rečemo tudi za mladinsko organizacijo, le da se izraziteje odraža nedelavnost članov ZK v tej organizaciji. Predvsem pa mladina ugotavlja, da ji TK ZK nudi premalo pomoči pri delu.

Namen komisije ni bil generalno in v podrobnosti ocenjevati delo vseh organov upravljanja ter družbeno-političnih organizacij. Glavni namen je bil — ugotoviti aktivnost in delo članov organizacije ZK v Savi. Zaradi tega je komisija na koncu poročila predložila TK ZK tudi končne ugotovitve ter mnenja o tem, ml pa vam jih navajamo v celoti:

● Člani tovarniškega komiteja bi morali biti bolj aktivni v osnovnih organizacijah in sodelovati s sekretariati ter jim pomagati pri njihovem delovanju. Takšna ali podobna povezava bi prav gotovo pripomogla k izboljšanju delovanja organizacije ZK kot celote.

● Komisija je ugotovila, da je veliko članov ZK, ki niso vključeni v družbeno-politično delo niti v podjetju niti na terenu. Zaradi tega predlaga, da osnovne organizacije napravijo točno evidenco dela svojih članov v podjetju in izven njega. Na ta način bi lahko zaktivizirali večje število članov ZK v raznih organih in razbremenili posamezne člane ZK, ki so z družbenopolitičnim delom preobremenjeni.

● Nadalje bodo morale osnovne organizacije spremljati delo svojega članstva, posebno še tiste člane, ki so izvoljeni v razne organe upravljanja in politična vodstva. V primeru nedelavnosti posameznih članov v teh organih morajo te

(nadaljevanje na 2. strani)

S SEJ ORGANOV UPRAVLJANJA Zaposlili bomo pet trgovskih potnikov

Situacija na tržišču (konkurenca, vse večja ponudba, liberalizacija uvoza) ter povečane zmogljivosti našega podjetja, ki bodo iz leta v leto večje, postavljajo že sedaj, še bolj pa v bodoče, proizvajalce v nezanesljivo stanje. Zaradi tega se postavljajo tudi pred nas velike zahteve, predvsem pa zelo dobro poznavanje trga in interesa kupcev. V naši prodajni službi imamo že referat za raziskavo trga, toda za njegovo uspešnost je potreben tudi neposreden stik s potrošniki — poročila potujočih komercialistov, ki natančneje lahko analizirajo ožje prodajno področje.

Upravni odbor je na 14. seji razpravljal o predlogu prodajne službe, da zaposlimo pet potujočih komercialistov — potnikov, ki bodo prodajali naše izdelke ter zbirali podatke za službo raziskave trga. Upravni odbor je ta predlog spre-

jel. Potniki bodo imeli določena področja, in sicer:

— SR Slovenija z Istro, do Reke — sedež v Ljubljani

— SR Hrvatska z Dalmacijo do Boke Kotorske — sedež v Zagrebu

— SR Srbija in Avtonomna pokrajina Vojvodina — sedež v Beogradu

— SR BiH ter Crna gora s Crnogorskim Primorjem — sedež v Sarajevu

— SR Makedonija — sedež v Skopju

Vsak potnik bo dvajset dni delal na svojem terenu, tri dni v mesecu bo moral biti obvezno v naši tovarni, kjer bodo vsi potniki z vodjem prodajne službe obravnavali vse probleme, potniki pa bodo posredovali podatke o svojih ugotovitvah na tržišču.

Potniška služba bo uvedena s 1. januarjem prihodnjega leta.

Toni ima mnogo zaslug za uspešno delo naše folklorne skupine

OB DNEVU MRTVIH se spomnimo umrlih in padlih za svobodo - na njihove grobove položimo šopek cvetja in prižgimo svečo!

MLADINA POLAGALA OBRAČUN SVOJEGA DELA

(nadaljevanje s 1. strani)

nili. Mogoče je v tem premajhno zaupanje v mladinsko organizacijo. Zato naj bi predsedniki mladinskih aktivov po delovnih enotah seznanjali TK o teh problemih.

V nov komite je bilo predlaganih 15 kandidatov, 10 članov so izvolili mladinski aktiv po DE, 5 pa jih je predlagal komite. Število

Dosedanji predsednik mladine Roman Jugovič med razpravo

komiteja se je povečalo (za 2 člana) zato, ker se je povečalo tudi število mladincev v kolektivu. Izbrani so bili kandidati, ki so pripravljali aktivno delati v najvišjem organu mladinske organizacije ter zastopati interese mladine celotnega kolektiva. Nov TK ZMS Sava sestavljajo: Zupan Metod, Gantar Zvonko, Eržen Marica — iz tehnične hale, Kosmač Ljubo, Bajuk Anton — iz avtopnevmatike, Homan Dušan, Milec Danijel — iz valjarne II, Beba Brunskole — iz stare pošte, Bizjak Dragica, Rozman Marijan — iz valjarne I; komite pa je predlagal Stefanca Alojza iz valjarne II, Marico Rotar iz KS, Jožeta Copka in Marijana Mraka iz SOP in Romana Jugoviča iz službe kakovosti.

Letošnji sistem volitev v tovarniški komite ZM je bil nekoliko drugačen od prejšnjih. Vse predlagane kandidate so na konferenci samo formalno potrdili, ker so jih dokončno izbrali že aktiv po DE oz. tovarniški komite, ker ti organi najbolj poznajo sposobnosti vsakega posameznega mladince in tako ne more priti do tega, da bi v TK ZMS bili voljeni mladinci, ki niso pripravljeni delati, kot se je to dogajalo doslej.

Med prvimi je na konferenci posegel v razpravo tov. direktor. »Ne morem se strinjati, da vodstvo mladinske organizacije ni dobro delalo; večkrat je bilo bolj pereče vprašanje, kaj delati, kot kako delati. Vsekakor pa je premalo, da bi se mladina ukvarjala aktivno samo na področju kulture, se pravi — folklor. To je samo ena od možnosti za kulturno udejstvovanje našega mladince. Poudarjam: težiti moramo za tem, da krepimo osebno odgovornost; kolektivna odgovornost je utopija. Vsak posameznik se lahko skrije za sklepi samoupravnih organov. Osebna odgovornost brez posledic pa je nesmisel.

Poglobiti morate delo in smisel ideološke komisije, le-ta je imela že do sedaj določeno podporo; pa tudi na političnem področju je treba mladince bolj angažirati. Ne moremo reči, da je vse v redu, če se hkrati ne moremo pogovoriti, kako in kaj naj nekdo dela. Želim vam, da bi naloge, ki so pred vami, in smernice z današnje konference v praksi uspešno izpeljali!«

Tovarniški komite ZM je povabil na konferenco tudi predstavnike ostalih kolektivov gumarske industrije ter kolektivov kranjske komune, ObK ZMS ter CK ZMS. Od povabljenih so se konference udeležili mladinski predstavniki gumarskih podjetij Borovo, Tigar in Ris, CK ZMS tov. Franček Hudej, predsednik ObK ZMS Peter Ogrizek in predstavniki kolektivov Iskra, IBI iz Kranja, Steklarna iz

Hrastnika, BPT iz Tržiča. Nekateri so zbrano mladino le pozdravili v imenu svojih kolektivov in zaželeli uspešno delo. Predstavniki gumarskih podjetij pa so izrazili željo, da bi do tolikokrat omenjenega sodelovanja res že enkrat prišlo. Na mnogih konferencah (Borovo, Ris, Tigar) smo že govorili o sodelovanju na športnem, kulturnem področju — vendar je doslej vse ostalo le pri tem. Ob teh srečanjih bi se lahko pogovorili tudi o svojih težavah, o uspehih — skratka o svojem delu. Brez dvoma bi na tak način lažje reševali svoje probleme in seveda posredovali bi svoje izkušnje drug drugemu.

Predsednik CK ZMS Franček Hudej je dejal: »Zelo množično ste se vključili v razpravo, v reševanje zelo aktualnih problemov. Težišče razprav je bilo pravzaprav o našem vključevanju v to delo, uspehi, ki jih je vaš kolektiv dosegel že pred leti, so za vami. Zato človek morda tudi več pričakuje, kot pa je bilo danes tukaj slišati — čeprav je lahko tak občutek relativen in torej krivičen. Težišče razprav se je vse preveč nanašalo na to, ali ste dobro delali ali ne in kakšne so bile seje TK ZM. Sprejete smernice in stališča bi morali posredovati organom upravljanja in delovnim enotam. V poročilu je navedena vrsta nalog, in to zelo pomembnih. Ključnega vprašanja: odnosi, niste dali v ospredje. Ravno v tem je rešitev, ki bi vam pomagala prebroditi vrsto težav. Delo mladinske organizacije je potrebno usmeriti na reševanje najbolj perečih vprašanj. Danes ste premalo govorili, o čem naj pravzaprav mladinska organizacija razpravlja, kje naj se angažira. V ospredje moramo postaviti zelo konkretna vsebinska vprašanja, le tako se

Konference se je udeležilo lepo število naših mladincev in gostov

bo potem tudi zelo hitro uspelo najti ustrezno organizacijsko shemo aktivov in TK. Kazalo bi, da bi neprestano skušali vnašati v naše delo javnost dela. Vse naj bo javno objavljeno, javno je treba zagovarjati svoja stališča. Za takšno delo pa moramo izbrati tiste ljudi, ki imajo čimvečji vpliv v posameznih obratih in ki imajo resnično smisel, da bi pritegnili k delu čimveč ljudi. Če pride do tega, da se aktiv ali TK ne strinja z odločitvijo samoupravnih organov, naj takrat povedo svoja stališča. Podpirati pa moramo vsa prizadevanja, da se realizirajo demokratični odnosi v kolektivu.

V razpravo je posegel tudi sekretar TK ZK tov. Habe. Poudaril je, da bo TK ZK naredil več kot doslej, da bodo pomagali mladim pri njihovem delu. Predvsem pa bodo razširili možnosti za vključevanje mladih v organizacijo ZK.

Predsednik UO tov. Vidmar: »V imenu samoupravnih organov vas najtopleje pozdravljam in želim, da bi zaključke, ki jih boste danes sprejeli, tudi resnično izvajali. Kot predsednik UO pa bi želel, da bi bilo v bodoče sodelovanje med mladinsko organizacijo in samoupravnimi organi tesnejše. Nikakor si ne morem zamisljati, da mladinec pri svojih 25 letih ne more več aktivno sodelovati, saj je vendar znano, da ravno pri tej starosti človek postane najbolj zrel za presojo dobrih in slabih stvari, da je zmožen dati najboljše predloge.

Delo mladine ni samo delo med mladimi, ampak se mora odražati tudi v samoupravnih organih in drugih družbenopolitičnih organi-

zacijah v tovarni ali pa na terezu. Od mladega človeka pričakujemo, da je on tisti, ki mu moramo prepustiti tisto, kar je že bilo narejeno in mu zadati nove naloge. Nekateri naloge mladina z bojaznijo sprejme, ker nekateri ljudje menijo, da je neresna in da ji je samo do zabave. Iz izkušenj pa vemo, da je mladinska organizacija na marsikaterem področju prinesla marsikatero dobro in koristno rešitev, da pa danes nekateri res opazijo to pomanjkljivost.

Ne vem, zakaj danes ne diskutirate o napakah, ki se pojavljajo povsod v naši tovarni. Zakaj ne bi jasno povedali svojih predlogov: verjetno imate tudi težave v proizvodnih DE, verjetno so težave tudi z raznimi vodilnimi osebami, s funkcionarji; veliko je težav, vendar jih, kot kaže, danes ne upate povedati. Prepričan sem, da bomo vsi tisti, ki smo odgovorni za izvajanje zadanih nalog, upoštevali vaše diskusije, vaše predloge. Želel bi, da bi bili odkriti in konkretni, da bi brez bojazni povedali svoja mnenja.

Predsednik sindikalne podružnice tov. Gantar je dejal, da število aktivnih mladincev pri nas ni majhno, samo da smo jim posvetili premalo pozornosti. Mladinci sami so dostikrat skušali aktivno posegati v razprave, vendar smo jih puščali ob strani. Jasno je, da nikakor ne smemo soditi celotne organizacije po posameznikih in naj se vsak, ki je kritiziral delo mladinske organizacije, najprej vpraša, koliko je doprinesel, da bi bilo delo boljše. Več pozornosti bo treba dati informiranju navzgor. Pri nas dejansko obstoja samo informiranje navzdol, to je strokovne službe oz. strokovni delavci informirajo neposredne proizvajalce. To je osnovna napaka

in jo moramo odstraniti. Vprašati se moramo tudi, kaj dela občinski in centralni komite ZMS; ti organi bi morali mladincem v kolektivih bolj pomagati in se z njimi povezovati.

Dosti kritičnih pripomb o delu naše mladinske organizacije je dala konferenca. V nov komite so izvoljeni mladinci, ki so ali pa še bodo dokazali, da so pripravljeni delati in tako prispevati, da bo delo naše mladinske organizacije uspešnejše kot doslej.

MARICA ROTAR

Opomba uredništva: Zaključke s konference bomo objavili v naslednji številki.

V razpravo na konferenci je posegel tudi direktor podjetja Janez inž. Beravs

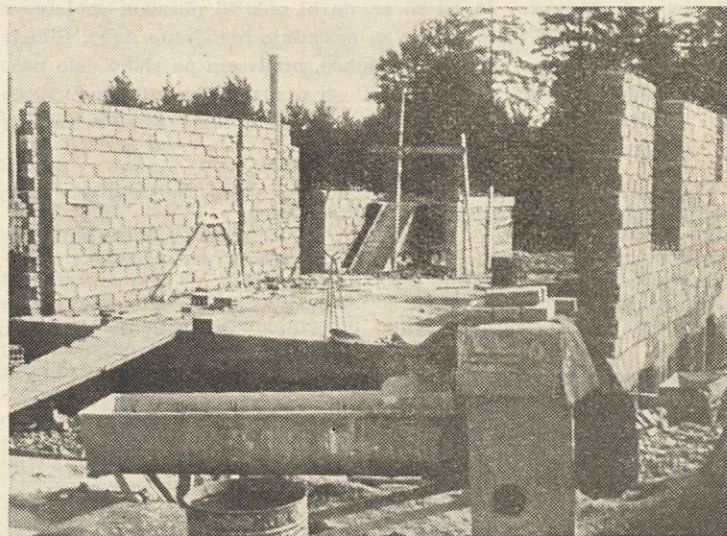
Stanovanjska problematika

Prav je, da v času, ko v kolektivu razpravljamo o tem, kako rešiti nekaj perečih stanovanjskih problemov, osvetlimo to vprašanje in ga obdelamo tudi z ekonomske plati. Prav na tem področju se močno čutijo ukrepi gospodarske reforme, ki so postavili to gospodarsko panogo na ekonomsko osnovo, to je naj stanovanjsko gospodarstvo neha biti deficitno.

Ukinitve stanovanjskih skladov pri občinskih skupščinah pomeni več kot samo decentralizacijo sredstev za gradnjo stanovanj, ki

letu smo dali 15,2 milijona SD kredita) Žal nekateri na individualno gradnjo še vedno gledajo kot na pastorko. Osebo sem prepričan, da je treba individualno gradnjo tudi v bodoče podpirati in s tem omogočiti marsikomu, da sam reši svoje stanovanjsko vprašanje.

Zadružna gradnja je v velikem razmahu prav zaradi ugodnejšega finančnega stanja v mnogih podjetjih, ki so doslej vedno kupovala dograjena stanovanja in pri tem plačala pač tako ceno, kot jo je postavil proizvajalec.

Pridno gradijo naši zadružniki svoja stanovanja

smo jih odvajali v višini 4% od bruto OD. Tam zbrana finančna sredstva so predstavljala dohodek stanovanjskega sklada, ki je iz tega kreditiral stanovanjsko gradnjo ali bolje povedano, dajal je dolgoročne kredite gospodarskim organizacijam, ki so v ta sklad odvajala del dohodka vsakega zaposlenega. Da tu ni bilo nobene logike, niti ekonomskega opravičila za tako politiko, ni potrebno posebej poudarjati.

Gospodarska reforma je torej pometla z ostanki decentraliziranega in velikokrat tudi zbirokratiziranega stanovanjskega sklada, ki v zadnjem času ni služil več svojemu namenu. Ta gospodarska panoga (gradnja stanovanj) je postavljena na zdravo ekonomsko osnovo. Sprejet je bil predpis, ki določa, da od 1. 1. 1966 ostanejo 3% od bruto OD v podjetju na posebnem kontu sklada skupne porabe (1% od bruto OD moramo še vedno odvajati stanovanjskemu podjetju Kranj), ki jih sme gospodarska organizacija koristiti le za nakup in kreditiranje stanovanjske gradnje.

Od vsakega posameznega kolektiva je odvisno, kako bo ta sredstva najbolj koristno uporabil.

Nas je reforma našla pripravljen in lahko trdimo, da je reševanje stanovanjskega vprašanja na najboljši poti. Samoupravni organi podjetja so se odločili, da se:

- kreditira individualno stanovanjsko gradnjo,
- zaradi ekonomičnosti in centralizirane gradnje v bodoče kreditira in daje prednost zadružni gradnji,
- delavcem podjetja, ki si želijo sami rešiti stanovanjsko vprašanje s tem, da si kupijo stanovanje, zgrajeno v bloku, da dolgoročni kredit pod zelo ugodnimi pogoji.

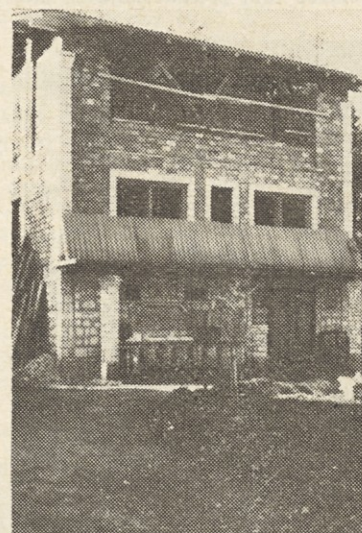
Individualna gradnja je v zadnjem letu v velikem razmahu in predstavlja skoraj 80% celotne gradnje stanovanj. V našem podjetju smo v letošnjem letu dali 65 graditeljem 31,9 milijonov din kredita. (45 graditeljem v lanskem

Stanovanjski sklad je poleg zbiranja finančnih sredstev od podjetja in kreditiranja stanovanjske gradnje opravljal še funkcijo nadzornega organa pri gradnji, za kar je zaračunaval podjetjem 6% provizijo. To je predstavljalo pri 78 milijonih investicij 4,5 milijona provizije.

Stroški za vodenje zadružne gradnje, gradbeni in projektantski nadzor, nakup materiala in opravljanje vseh administrativno-tehničnih del pa predstavljajo le 1,5% od predračunske vrednosti ali pri 135 milijonih investicij letni prihranek 6,075.000 SD. Torej se nam več kot splača še nadalje podpirati tak način reševanja stanovanjskega vprašanja kot ga imamo sedaj v Savi.

Trenutno je v stanovanjski zadruzi 44 članov, ki si bodo rešili pereče stanovanjsko vprašanje. Od tega je bilo na listi za dodelitev stanovanj 18 zadružnikov, ki bi jim podjetje gotovo moralo dodeliti stanovanja. Poleg tega bodo ti zadružniki ob preselitvi v svoja

(nadaljevanje na 3. strani)

Trenutno je v stanovanjski zadruzi 44 članov, ki si bodo rešili pereče stanovanjsko vprašanje

Nedelavnost in posledice

(nadaljevanje s 1. strani)

člane klicati na odgovornost, da bi s tem enkrat dosegli disciplino in odgovornost članstva do svoje organizacije.

Ena najvažnejših nalog organizacije ZK in vsakega posameznega člana ZK je družbenoekonomsko izobraževanje. To izobraževanje lahko poteka v raznih oblikah, predvsem pa je pomembno indi-

vidualno izobraževanje, posebno še, če hočemo, da bomo obvladali naloge, ki stojijo pred člani ZK v pogojih samoupravljanja.

Organizacija ZK kakor tudi vsak posamezni član nosi odgovornost za bolj ali manj uspešno razvijanje samoupravljanja in delo ostalih družbenopolitičnih organizacij v podjetju.

JOZE STULAR

Kako prodajamo in koliko smo prodali

Pred kratkim so imeli naši trgovci — poslovojdje naših prodajalnih svoj redni sestanek, na katerem so se pogovorili o svojem delu, o težavah in uspehih. Tovariša Matevža Stanjka, vodjo trgovske mreže, smo zaprosili za odgovore na nekaj naših vprašanj.

1. Na kakšen način ste v stalnem stiku s poslovojdji naših prodajalnih (sestanki v Kranju, v trgovinah ali kako drugače)?

Z ozirom na oddaljenost naših obračunskih enot je sestajanje z njimi bolj poredkoma. S poslovojdji ali člani samoupravljanja se še sestanemo do dvakrat letno. Medtem ko so stiki z ostalimi delavci redkejši in se to zgodi le enkrat letno ob obisku poslovalnic. Naš najboljši pomagač pri kontaktiranju je naš telefon in je sreča, da imamo direktno zvezo z vsemi poslovalnicami razen v Sarajevu. Z direktno zvezo se mnogo lažje posluje in tudi porastu prometa gre zasluga za hitrejšo obveščanje oz. naročanje. Več kontakta s tovarno imata tudi prodajalni v Zagrebu in Beogradu, ko ju večkrat obiščejo naši delavci, kadar imajo službeno pot v omenjeni mestih. Sem pa mnenja, da bo v bodoče potrebno več setankov s poslovojdji prodajalnih, ker bo prodaja vedno težja in bo treba kupca čim bolj zadovoljiti, kar pa bo dosegljivo s hitrim obveščanjem in večkratnim medsebojnim razgovorom, kakor tudi z razgovorom z ostalimi službami.

2. Letos ste imeli menda doslej zelo uspešno poslovanje. Nam hočete povedati o tem kaj več?

Ne samo letos, ampak že leta nazaj se je promet v naših prodajalnih močno dvignil (glej lestvico v prejšnji številki glasila Sava), smo pa letos dosegli v prodajalnih rekordni promet, je pripisati dejstvu, da smo plan v preteklih 9 mesecih prekoračili za 48% po mesecih oz. dosegli 97% celotnega letnega plana. Morda se bo kdo vprašal, ali je plan bil pravilno postavljen da je tolikšna prekoračitev. Res je, da je postavitev plana v današnjih razmerah zelo kočljiva zadeva. Stroj ima svojo zmogljivost, ki se jo da zmeriti z določenimi normativi, dejavnost v trgovinah pa ni mogoče vnaprej predpisovati, ker nanjo vplivajo vsemogoči faktorji, o katerih bi lahko napisal celo stran. Zato pa se ne smemo ozirati toliko na

plan, dasiravno mora obstajati, važnejša je rentabilnost. V trgovini delo ni nikdar končano in je odvisno od: nabave blaga, dobre postrežbe, nizkih cen, kvalitete blaga, kupne moči kupcev, lokacije prodajalne. Ne smemo pa prezreti še pomembnega faktorja, to je fond osebnih dohodkov, ker ima ta močan vpliv na dobro in rentabilno poslovanje.

3. Kaj pa težave (kader, prostori, transport, izdelki in drugo)?

Kakor povsod so tudi v naši enoti razne težave. S kadri samimi nimamo posebnih težav. Malo težje pa je dobiti novi kader za nove prodajalne. Največji problem pa nam povzročajo prodajni prostori, posebno v Zagrebu, kjer se moramo preseliti. Iz prodajalne v Sarajevu se bo najbrž tudi treba. Plan za Osijek je bil ob otvoritvi trgovine pred 4 leti predviden na 100 milijonov letno, a se je letos dvignil na 500 milijonov S din, obstoječi prodajni prostori ne bodo mogli več absorbirati tolikšnega prometa. Ne smemo pa dopustiti, da bi zaradi prostorov izgubili trg. V Beogradu so prostori tudi majhni, medtem ko so prostori v novejših prodajalnih: Kranj, Skopje, Split, Maribor in Niš dovolj veliki.

Naj omenim tudi to, da nas je finančni direktor tov. Babnik kritiziral na zadnji konferenci poslovojdij prodajalnih, da so zadnje inventure trajale predolgo in da so skladišča neurejena, s čimer se popolnoma strinjam. V zagovor pa navajam to, da je krivdo treba iskati v premajhnih prostorih in neurejeni embalaži. Če bi bila embalaža urejena, bi imela naša skladišča povsem drugačen izgled.

Naši sodelavci me nikdar ne kritizirajo, da bi jim poslal preveč blaga, vedno se še pritožujejo, da ga dobe premalo. To je jasen dokaz, da naši sodelavci trgovske mreže radi delajo in ni pri njih treba iskati notranjih rezerv.

4. S prihodnjim letom Sava uvaža trgovsko potniško službo. Bo to vplivalo tudi na prodajo v naših trgovinah — ali samo na splošno prodajo?

Uvedba potniške službe praviloma lahko samo pozitivno vpliva na prodajo v naših trgovinah. Odvisno je pa od prodajne politike tovarne. Čim bolj bodo popularizirani naši proizvodi, tembolj bodo iskani, kar vpliva pozitivno na promet v prodajalnih. Potrebno pa je tesno sodelovanje s celotno prodajno službo, kar se v zadnjem času močno izboljšuje.

5. Nekaj izkušenj prav gotovo imate o prodaji naših izdelkov. So kupci — potrošniki zadovoljni z obliko in izgledom naših izdelkov ali smo s tem v zaostanku?

Če smo samokritični, se z zunanjim izgledom naših proizvodov potrošniki ne pohvalijo najbolje. Morda bi se z malo več pazljivosti dalo odpraviti marsikatero nevšečnost.

Ko bo urejeno vprašanje embalaže, se bo mnogo izboljšalo, ker se blago ne bo moglo mazati, kar prilično kvari zunanji izgled artikla.

Nekaj več pozornosti bo treba posvetiti tudi signiranju artiklov, tako po dimenziji kot po kvaliteti.

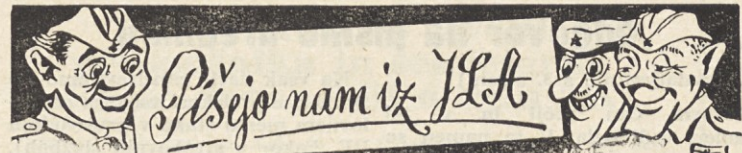
6. Vaša pripomba!

Vsekakor bo v prihodnje treba posvetiti kupcu več pozornosti in prislunosti njegovim željam. Ne smemo se uspravati z dosedanjimi uspehi, kajti časi se spreminjajo in se znajo v bližnji prihodnosti temeljito spremeniti. Dokler kupci nas iščejo, je dobro, ampak morda ne bo dolgo, ko bomo morali sami iskati kupca in je dobro, če že sedaj mislimo na to, da nas ne bo pozneje presentilo. Če se bomo potrudili, da bomo zadovoljili kupca, se nam ni treba bati, da ne bi bilo uspehov tudi v bodoče.

To bi kazalo uvesti tudi pri nas

O letnem dopustu, ki je že za nami, je bilo v našem časopisu dosti napisanega in ne nameravam pisati o tem. Vprašanje, ki ga postavljam (upam, da mi bo kdo dal odgovor nanj), je nekoliko v zvezi prav z dopustom.

Stvar je namreč v tem: med dopustom sva se s prijateljem mudila v Beogradu in med drugim obiskala nekatere prijatelje, ki delajo v tovarni »Rekord« v Rakovici.

Že dolgo nismo prejeli nobenega pisma naših bivših delavcev, ki služijo kadrovski rok. To pot pa smo prejeli kar tri, ki jih tudi objavljamo.

Spoštovani!

Pozdravljam vas iz Knina, kjer služim vojaški rok. Obenem pa vas prosim, če mi boste pošiljali tovarniški časopis na naslov SKOČIR MILOŠ, v. p. 2870/2VE-2 Knin — Dalmacija.

Lep pozdrav vsem delavcem!

Dragi urednik!

Minilo je precej časa, odkar sem zapustil naš kolektiv in oblekel vojaško suknjo. Kakor veste, služim kadrovski rok v Somboru in bi želel, da bi mi pošiljali časopis, da bi se seznanjal z uspehi našega kolektiva. Saj upam, da se po kadrovskem roku zopet vidimo v nekdanji sredini.

Najlepše pozdravljam vse nekdanje sodelavce, posebno pa delavce iz stiskarne II in jim želim še veliko nadaljnjih pozitivnih uspehov.

JANEZ ZUPAN, v. p. 3065/25 Sombor — Srbija

Kadrovski službi!

Vaš bivši štipendist Silvo Praprotnik vam sporočam, da služim vojaški rok v Zagrebu in prosim, če mi lahko pošiljate tovarniški časopis, da bi bil na tekočem z dogajanjem v podjetju. Obenem vam želim mnogo uspeha v delu.

Srečno!

PRAPROTNIK SILVO, v. p. 1315/4 VE-3 Zagreb

Vodja GIC — Judita Arko-Rakovec

to je potekalo seveda čisto zasebno, neuradno. V teh pogovorih sva zvedela nekaj zanimivega, zato vam to v kratkem posredujem.

Povedali so nam, med drugim, da so pri njih takoj po uveljavitvi gospodarske reforme veliko razpravljali o položaju tovarne, o tem kaj jim je treba storiti, da bi uspešno prestali prve težave itd. Med ostalim so sprejeli sklep, da je nujno potrebno izpopolniti kvalifikacijsko strukturo zaposlenih.

V ta namen so organizirali vrsto tečajev in omogočili, oziroma časovno omejili čas, v katerem mora vsak zaposleni član njihovega kolektiva opraviti tudi strokovni izpit za delovno mesto, ki ga zaseda, ne glede na to, ali dela v proizvodnji ali v pisarni. Seveda, v kolikor za določeno delovno mesto nima ustrezne kvalifikacije. Ker se mi tak način oziroma skrb za zaposlene zdi dober in koristen, me zanima, ali ne bi bilo pametno in še več — koristno, kaj takega organizirati tudi pri nas in vsem tistim (mislim, da jih ni malo), ki bi hoteli svoje znanje izpopolniti, omogočiti, da s pomočjo tečajev pridejo do kvalifikacij.

VULE CICMIL

Odgovor na pismo uredniku

Za izpopolnjevanje in izobraževanje v našem podjetju je zadolžen gumarski izobraževalni center.

Gumarski izobraževalni center je z vsemi svojimi delavci zainteresiran, da bi bil izobrazbeni nivo v (nadaljevanje na 4. strani)

Diktatni in konferenčni avto za zelo zaposlene šefe

To je luksuzno vozilo, ki se lahko spremeni v opremljeno pisarno. Te sanje vsakega prezaposlenega šefa, ki je izgubljal svoj dragoceni čas med vožnjo z avtom, bodo v najkrajšem času uresničili konstruktorji Imperiala. Avtomobil tipa Imperial Motile Executive izpolnjuje vse osnovne zahteve za pisarniško delo. V njem so priklopna mizica z lučko, pisalnim strojem, telefonom in snemalnimi aparati, ki ga zaradi varnosti lahko gledajo samo potniki na zadnjih sedežih.

Toda ta premična pisarna nudi še več. Daje namreč nove oblike »premičnega« poročanja.

Konstruktorji te firme si namreč zamišljajo to tako, da lahko potujoči poslovni človek pošilja svoja poročila, sliko ali risbo istočasno več pisarnam, medtem pa

vozilo vozi dalje. V ta namen se določeni dokument vloži v skodelo specialnega oddajnika in jo lahko najkasneje v 6 minutah reproducira na vseh mestih, ki so priključena na oddajno omrežje. Na isti način lahko potujoča pisarna tudi sprejema poročila.

Prenos takšnih faksimilskih slik je vsekakor izvedljiv, kot pravijo omenjeni konstruktorji in je odvisen le od tega, da pristojne oblasti dodelijo odgovarjajoči frekvenčni kanal. Poročevalna naprava v poskusnem vozilu je tipa Data fix, proizvajalec pa firma Dictaphone (Stewart-Warner Corporation).

K neobičajnim ureditvam tega pisarniškega avtomobila spada tudi sedež sovozača. Ta se lahko obrne za 180 stopinj, tako da se ta lahko med vožnjo razgovarja s potniki na zadnjih sedežih. Po končanem

bodo imeli zadovoljivo rešeno stanovanjsko vprašanje.

Ne sme nam biti žal sredstev, ki jih v ta namen vlagamo, morali pa bi določiti, poleg 3% od bruto OD, kar je z zakonom predpisano, še del sredstev iz sklada skupne porabe, kot so to naredila mnoga podjetja.

V kolikor bomo dobili ustrezno lokacijo, nameravamo prihodnje leto uvesti novo obliko reševanja stanovanjskih vprašanj preko stanovanjske zadrage, kjer bo koristnik udeležen le z 10 do 15 odstotki vrednosti stanovanja.

O tem je sedaj preuranjeno kaj več razpravljati. Sodelavcem, ki nimajo zadovoljivo rešenega stanovanjskega vprašanja, priporočam, da pričnejo vlagati svoje prihranke kot namensko varčevanje pri Gorenjski kreditni banki v Kranju.

PETER ŽIGANTE

Stanovanjska problematika

(nadaljevanje z 2. strani)

stanovanja spraznili 11 stanovanj, ki jih bodo zasedli delavci, ki imajo nižje osebne dohodka in ne bi zmogli takega finančnega napora, kot ga zahteva individualna ali zadržna gradnja ali pa nakup dograjenega stanovanja.

S komunalnim stanovanjskim podjetjem v Kranju, kamor smo vključili naših 222 stanovanj, vrednih po revalorizaciji 980 milijonov SD in kamor poleg tega odvajamo še denarno pomoč v višini 28 milijonov SD, imamo pogodbo, da nam bo letno dalo 4 do 5 stanovanj. Tako bomo letos dobili najbrž 3 do 4 vseljiva stanovanja.

Z zadovoljstvom lahko ugotavljam, da je reševanje stanovanjskega vprašanja dobilo nove okvire in perspektivne možnosti, ki se bodo prav gotovo odrazile tudi v boljši produktivnosti delavcev, ki

Takšna je notranjost tega luksuznega vozila

Odgovor na pismo uredniku

(nadaljevanje s 3. strani)

tovarni čim večji in v tej smeri tudi dela. V ta namen so pri nas organizirane redne oblike šolanja — poklicna gumarska šola, ter izredne, to je za zaposlene: gumarski oddelek TS za odrasle, FNT — gumarsko-tehnološka smer. Poleg tega štipendiramo slušatelje na različnih rednih šolah vseh stopenj, v zadnjem času pa smo prešli na kreditiranje — posojilo za študij otrokom članov Kolektiva. Mnogo naših delavcev se tudi izredno šola, šolnino pa jim plačuje podjetje.

Tudi na delavce v proizvodnji nismo pozabili, vendar je bil odziv zelo slab, tako pri obisku organiziranih krajših strokovnih tečajev (udeležilo se je le 64% vseh, ki bi se ga morali), kot tudi ob nedavni akciji za vpis v 5. in 6. oz. 7. in 8. razred osemletke. V našem podjetju nima končane osemletke 42% od vseh zaposlenih, za obisk osnovne šole pa so se javili vsega 4 delavci.

V Sloveniji so tečaje in izpite za pridobitev kvalifikacije ukinjali, nadomestili pa so to z rednim šolanjem.

Na vsak način pozdravljamo željo, da se preizkusi vsakega na delovnem mestu (tako v proizvodnih DE, kakor v strokovnih službah).

Vse v zvezi z izpopolnjevanjem in izobraževanjem bomo skušali urediti v pravilniku o izobraževanju in izpopolnjevanju, ki bo sledil kot dopolnitev k statutu, katerega bo delavski svet podjetja v kratkem sprejel.

JUDITA ARKO-RAKOVEC

Pripomba uredniškega odbora:

Člani uredniškega odbora so o gornjem prispevku menili, da danes člani kolektiva, ki imajo dolgoletno prakso in nižjo kvalifikacijo, nimajo nobenih možnosti, da bi svoje teoretično znanje izpolnili. S sedanjim načinom jim zapiramo možnosti vsakega napredovanja. Vprašanje je, kako se bodo ti delavci obdržali na svojih delovnih mestih, ko vemo, da vsako leto konča poklicno šolo precej gumarjev.

Uredniški odbor je mnenja, da bi GIC pripravil seznam vseh delavcev z nedokončano osemletko, jim postavil rok, do kdaj morajo šolanje zaključiti in jim stroške šolanja tudi povrnil.

MALI NOGOMET

Novoformirana komisija oz. odbor za šport in rekreacijo je na svoji prvi seji v mesecu sklenil, da v našem kolektivu organizira vrsto različnih tekmovanj, ki naj bi poživela športno-rekreacijsko življenje članov.

Ena od teh naj bi bilo prvenstvo v malem nogometu med delovnimi enotami. Takoj po tem smo začeli s pripravami in med drugim predvideli tudi simbolične nagrade zmagovalcem, oz. zmagovitemu moštvu in najboljšemu strelcu. Način tekmovanja in prijave ekip smo objavili v našem časopisu, pa tudi na oglasnih deskah.

Do sedaj se je prijavilo sedem ekip, in sicer: mehanična delavnica, kadrovska služba, SOP, PGS, cevarna II, stiskarna II in obrat I. Takoj po zbranih prijavah smo naredili razpored tekmovanj, to je tako imenovani tekmovalni koledar. Že 4. junija je bilo na sporedu I. kolo.

V medsebojnem srečanju so se sestale ekipe:

mehan. del.	: cevarna II	2:3
stiskarna II	: PGS	12:1
SOP	: obrat I	6:2
cevarna II	: PGS	1:5
obrat :	: kadr. sl.	3:0 w. o.
stiskarna II	: mehanična	3:0 w. o.

V soboto, 11. 6. je bilo na sporedu že II. kolo.

Že iz gornjih rezultatov je razvidno, da je bila v drugem kolu odigrana le ena tekma, drugi dve pa registrirani kot w. o. 3:0 za ekipe, ki so prišle na igrišče. Iz tega je razvidno, da prijavljene ekipe tekmovanja niso vzele dovolj resno, poleg tega nam tudi vreme ni bilo naklonjeno.

Po kolektivnem dopustu smo ponovno poskušali oživiti tekmovanje v malem nogometu. Odločili smo se za tako imenovani turnirski sistem tekmovanja, vendar nam tudi to ni uspelo.

Že po prvih odigranih tekmah so se nekatere ekipe oziroma kapetani teh ekip začeli izgovarjati, da ne morejo zbrati igralcev, češ da jim vodje DE ne dovoljujejo zamenjave izmene itd.

Toda pravi vzrok ni bil v tem, pač pa v napačnem pojmovanju pomena tekmovanja.

Vsi so namreč hoteli za to tekmovanje angažirati izključno aktivne igralce, ne da bi omogočili udejstvovanje tudi tistim, ki imajo voljo in bi radi igrali, kakor smo se zmenili že pred pričetkom tekmovanja.

Vsi poskusi prepričevanja, da namen tekmovanja ni nekakšna borba za trofeje in nazive, temveč je namenjeno le rekreaciji, niso uspeli in tako je bilo tekmovanje že v samem začetku končano.

Menim, da je vsak daljši komentar o takem odnosu do športnega tekmovanja odveč. Mislim pa, da bomo v prihodnje bolj resno vzeli take in podobne prireditve, ker so nam vsem potrebne.

VULE CICMIL

Zaposlili so se:

V času od 1. septembra do 30. septembra 1966 so se na novo zaposlili:

Aleš Draksler in Borut Kavčič — konfekcionerja potniške avtopnevmatike, Anton Korenjak, Franc Lomber in Ivan Zupanc — konfekcionerji tovornih avtoplaščev, Avgustin Hajdinjak, Jože Štirn in Dimitrij Veselinović — navijanje in rezanje korda, Rado Plahuta — pomočnik vulkanizerja na Bag-o-matik preši, Stanislav Kristan — stiskalec spoja, Dušan Virant — konfekcioner ogrevnih duš, Branko Pečjak — sestavljalac hlačnic, Ludvik Mlaka — obrezovalec avtoplaščev, Marija Iljaž — konfekcionerka avtozračnic, Jana Golob — konfekcionerka velozračnic, Martin Kuharič — vulkanizer na prešah 500 X 500, Janez Valant — tehtanje po recepturi C, Janez Mali — sestava zmesi po recepturi C, Nedeljko Crnovodža — predgrevalac zmesi, Franc Jerič — tehtanje zmesi po recepturi C, Franc Pogačnik — pomožni delavec na dvovalju pod mikserjem M-18, Franc Zumer in Franc Sintič — pomožna delavca na dvovalju pod mikserjem M-18, Jože Silc, Jože Strniša — delavca II pri brizganju bandaž, Rudi Dovrtel — vulkanizer kratkih jermen, Avgust Lutar — konfekcioner dolgih jermen, Zlata Kelhar — profiliranje in oblaganje jermen, Ernest Mikoletič — oblagovalec cevi, Edvard Burnik — izvlačevalec jeder, Anton Kern in Zdravko Hlebec — predgrevalca zmesi, Ljubomila Strekelj, stažist v finančni službi, Draga Kavšek in Majda Zaplotnik — stažistki v prodajni službi, Marija Kimovec in Marija Kobal — stažistki v kadrovske službi, Bronislava Janežič in Ljudmila Studen — stažistki v razvojno-tehnološki službi, Ivan Okorn in Ludvik Mekuč — ključavničarja II, Primož Frantar — ključavničar III, Vinko Košnjek — pomožni ključavničar, Jurij Fajdiga — vzdrževalec III, Franc Gramc — varilec II, Peter Zupan — strugar II, Janez Florjančič — konstruktor in pripravljalec dela, Franc Kalan — pomožni kurjač, Vera Šef — prodajalka v prodajalni v Mariboru.

Vsem novim delavcem želimo, da bi se na novih delovnih mestih počutili kar najbolje.

MARICA ROTAR

Zopet moram malce pometati. Veste, kar sram me je, ker vas moram kar naprej obdelovati. Pa kar z besedo na dan, če mislite, da je to beseda. Za poln koš smeti je malenkosti, ki pa tudi niso čisto malenkosti.

Pa naj jih naštejemo: Vsi ste brali o dovoljenih in nedovoljenih mestih za kajenje. Žal, se tega ne držimo. V prizidku tehnične hale je »čikov«, da kar smrdi, ko pometam. Nekateri pravijo, da ne drži, da se ne sme po hodnikih kaditi. Rekla sem jim, naj preberejo informator. Še to bi dodala: higienska skupina pa naj vsak pepelnik pobere s hodnika! So pač tako nastavljeni, da človeka kar vleče h kajenju. Pogledala sem skozi ključavnico v moško stranišče, kjer je sicer dovoljeno kajenje, toda nisem videla nikjer nikogar — sama tema. Čez čas pa so se vrata odprla, ven se je pokadilo huje, kot včasih iz tržiške lokomotive, nato pa sem zagledala — kadilce. Bili so blede, kot da bi jih hotela Matilda pobrati. Pa pustimo to, še moja draga želja: »Prijetno kajenje v straniščih in vsaj okno si odprite!«

Nisem hotela zamuditi priložnosti, da ne bi šla na konferenco naše mladine. Prav prijeto je bilo pogledati mlada dekleta in fante. Pa še kako so bili »uštimani«. Verjetno ne toliko samo zaradi konference, kot za poznejši ples. Nekatera dekleta so prišla le malo pred koncem konference, saj je razumljivo,

vse ne morejo biti naenkrat opravljene pri frizerju. So pa za rajeje bile tako lepe in »noble«, da se jih fantje niti niso upali dosti dotikati. Ne vem, zakaj so se ga nekateri nacukali, ali zaradi veselja ali zaradi žalosti. Gledal sem enega od njih, ki je bil prej celo v delovnem predstvedu, po konferenci pa ga je kar metalo — ne božjast, ampak »alko«. Že sem mislila prijeto za ročaj, da bi take kar čez prag pometla. Verjetno bi bilo to marsikomu v korist.

Tudi v novo pnevmatikarno sem vtaknila svoj nos. Videla sem tri strokovnjake, kako zvesto drgnejo mast in olje z raznih delov stroja. V zapisniku UO sem brala, da so se pričeli pripravljati za prvo vožnjo. Strojnik je pripravljen, ravno tako tudi izmeniski in šef. Čakajo le na delavce, ki bodo začeli resno delati. Ja, pa tudi ne vedo, kako bodo te prve plačali. Nekaterim se zdi, da imajo 80 jurjev zadosti, drugim 100 ni všeč, tretji pa pravijo, vsaj 150 jurjev jim dajte.

Jaz pa pravim: plačajmo jih vsaj tako dobro, kot so dobri stroji, ki jih vsi hvalijo, in ki jih bodo morali uporabljati in zanje skrbeti.

V zadnji številki Save je bila tudi priložena posebna številka. Nekaj fotomateriala s članki je bil nov, ostalo pa je bilo še iz »starih« časov. Sicer pa nič zato, saj je bil tudi odgovorni urednik še iz starih časov.

Lep pozdrav

Micka Gumica

Zaključni izlet mladinske organizacije

V soboto in nedeljo — 24. in 25. septembra — je naša mladinska organizacija organizirala za svoje člane dvodnevni izlet v neznanu.

Deževno vreme v soboto zjutraj je marsikoga spravilo v slabo voljo; nekaj jih je zaradi tega ostalo celo doma. No, ko smo prišli v Kranjsko goro — to je bila naša prva postojanka — je dež že prenehal. Nato smo se odpeljali proti Vršču. Naš vodič Stane nam je vseskozi razlagal zgodovino in znamenitosti krajev in pokrajin, mimo katerih nas je vodila pot ter imena gora, pod katerimi se vije cesta v dolino Trente. Z Vrščica smo se odpeljali k izviru Soče ter se v Trenti ustavili pri spomeniku dr. Juliju Kugyju, ki je kot prvi turist preplezal večino vrhov okrog Trente in je posebej o Trenti napisal mnogo knjig, ki so ponesle slavo Julijev široko v svet. Od tod nas je vodila pot po dolini Trente in po vijugasti in za soferja izredno naporni cesti do Loga pod Mangartom, kjer smo se nekoliko okrepčali. Bolj pogumni so odšli na 2.678 metrov visok Mangart, katerega vrh je že italijanski. V jasnem vremenu se z njega vidi daleč v notranjost Italije, ker pa je bilo oblačno in megleno, smo lahko videli le bližnje doline in čudovito Rabeljsko jezero, ki pa je tudi že v Italiji.

Pozno popoldan smo se iz Loga pod Mangartom odpravili v Bovec, kjer smo imeli rezervirano prenočišče in preskrbljeno večerjo. Vse je bilo res dobro organi-

zirano; večina je imela izredno lepe sobe. Po večerji smo se odpravili plesat — pa smo bolj peki kot plesali.

V nedeljo je bil že navsezgodaj čudovit dan, tako da smo se še z večjim navdušenjem odpravili naprej. Pot nas je vodila po Vipavski dolini mimo Kobarida, Tolmina, Mosta na Soči do Nove Gorice. Tu smo se ustavili in si ogledali znamenitosti tega lepega slovenskega mesta, ki je zraslo in se razvilo šele po drugi svetovni vojni. Nato smo se ustavili in si ogledali še Ajdovščino, od tu pa naprej na ogled Skočjanskih kraških jam. Videli smo tisočletno delo narave, ki je iz kapnikov izoblikovala človeške in živalske podobe, ogromne dvorane, hodnike in prepade. Skozi jamo teče med skalami precej velika reka, ki zunaj nato ponikne in pride zopet na dan šele v Italiji. Na koncu jame so pred nedavnim izkopali ostanke jamskega človeka, njegove ostanke pa danes hranijo v muzeju na Dunaju in Grazu.

To je bila naša zadnja postaja, ob 20. smo bili že v Kranju. Izlet je v celoti zelo uspel. Vsega skupaj nas je bilo 38, čeprav bi nas bilo v primeru lepega vremena v soboto zjutraj lahko še precej več.

— da je bil prvi naziv prve jugoslovanske tovarne gume (današnja Sava) Vulkan,

— da je znašala letno proizvodnja 1930. leta 400 ton (danes toliko naredimo v osmih dneh),

— da je sanitarna inšpekcija že leta 1945 odredila, da se mora Sava

(sedaj obrat I) izseliti iz prostora, ker niso primerni za delo,

— da so pričeli graditi novo tovarno gumijevih izdelkov 1948. leta v Zalogu pri Ljubljani. Naslednje leto je bila gradnja ustavljena, začete zgradbe je prevzela tovarna »Letev« Ljubljana.

V Trenti smo se ustavili tudi pri spomeniku dr. Julija Kugija